

Besl. O. nr. 105

Jf. Innst. O. nr. 103 (2000-2001) og Ot.prp. nr. 44 (2000-2001)

År 2001 den 29. mai holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om endringer i domstoloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling)

I

I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstoloven) gjøres følgende endringer:

§ 4 første punktum skal lyde:

Når saksmengden gjør det påkrevd, kan Høyesterett etter bestemmelse av *domstoladministrasjonen* deles i flere avdelinger.

§ 10 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd og skal lyde:

Førstelagmannen kan tilkalle dommere fra herreds- og byrettene i lagdømmet til å ta sete i retten. Når særlige grunner foreligger, kan førstelagmannen også tilkalle dommere ved herreds- og byrettene og lagmannsretten i et annet lagdømme dersom de er villige til å gjøre tjeneste. *Retten kan ikke settes med mer enn en tilkalt dommer eller pensjonist som er konstituert etter § 55 f*uten når en av lagmannsrettens dommere uventet får forfall. Til behandling av anke eller kjæremål tilkalles ikke dommere fra den herreds- eller byrett som har behandlet saken i første instans.

§ 11 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Hvor saksmengden gjør det påkrevet, kan lagmannsretten etter bestemmelse av *domstoladministrasjonen* deles i avdelinger.

§ 18 første ledd første punktum skal lyde:

For hvert lagsokn fastsetter *domstoladministrasjonen* ett eller flere rettssteder.

§ 19 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Hvor saksmengden gjør det påkrevet, kan herreds- og byrettene etter bestemmelse av *domstoladministrasjonen* deles i avdelinger.

§ 20 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje ledd blir nytt annet ledd og skal lyde:

*Domstoladministrasjonen kan oppnevne en særskilt dommer til forhørsdommer i en eller flere bestemte straffesaker eller til å styre skjønn, ekspropriasjonssaker eller saker som reises under ett etter lov om rettergangsmåten for tvistemål § 23 a, når det er påkrevet fordi saken er vidtløftig eller fordi forretningene bør ledes av samme dommer i flere domssokn. For skjønn, ekspropriasjonssaker og saker etter lov om rettergangsmåten for tvistemål § 23 a kan *domstoladministrasjonen* oppnevne et varamedlem som skal følge forhandlingene og tre inn i retten om formannen får forfall.*

§ 23 skal lyde:

I de domssogn, hvor *domstoladministrasjonen* finner det påkrevet, skal dommerfullmektiger ansettes.

Fullmektigen kan på dommerens vegne utføre hans forretninger. Dog kan han ikke lede hovedforhandling eller avsi dom uten etter særskilt bemyndigelse eller i uforutsette forfallstilfeller. Bemyndigelse gis av *domstoladministrasjonen* eller av domstollederen etter nærmere bestemmelse gitt av *domstoladministrasjonen*.

§ 25 skal lyde:

Domstoladministrasjonen fastsetter ett eller flere faste rettssteder for herreds- og byrettene.

Dersom ikke staten stiller rettslokale til rådighet, skal vedkommende kommune eller kommuner skaffe rettslokale og nødvendige andre rom på rettssted som nevnt i første ledd, og dessuten sørge for oppvarming, lys, renhold og utstyr i rommene. Utgiftene til dette dekkes i alle tilfelle av vedkommende kommune eller kommuner. Mellom flere kommuner fordeles utgiften i forhold til folkemengden ved siste folketelling. *Domstoladministrasjonen* kan i særlige tilfelle fastsette en annen fordelingsmåte.

Rettslokalene må være godkjent av *domstoladministrasjonen*.

Når det er hensiktsmessig, kan rett settes på andre steder.

Nytt kapittel 1 A skal lyde:

Kapittel 1 A Den sentrale domstoladministrasjonen
§ 33

Domstoladministrasjonen ledes av et styre som sørger for at den sentrale administrasjonen av domstolene skjer på en forsvarlig og hensiktsmessig måte.

Gjennom Stortingets behandling av budsjettproposisjonen gis årlige retningslinjer for domstoladministrasjonens virksomhet og administrasjonen av domstolene.

Kongen i statsråd kan treffe vedtak om domstoladministrasjonens virksomhet og administrasjonen av domstolene. Domstoladministrasjonen skal gis anledning til å uttale seg før det treffes slike vedtak. Stortinget skal underrettes om vedtaket.

§ 33 a

Styret for domstoladministrasjonen består av sju medlemmer med personlige varamedlemmer. Kongen oppnevner tre dommere og to advokater til styret, og Stortinget velger to medlemmer. Kongen kan oppnevne en annen særlig kvalifisert representant for domstolene i stedet for en av de tre dommerne. Kongen fastsetter hvilket medlem som skal være leder for styret for domstoladministrasjonen.

Oppnevning og valg skjer for en periode på fire år med adgang til gjenoppnevning eller gjenvalg for én periode.

Oppnevningen eller valget kan trekkes tilbake dersom et medlem ikke er i stand til eller villig til å utføre vervet på en forsvarlig måte.

Kongen kan avsette styret dersom det ikke følger opp kritikk fra Riksrevisjonen. Styret kan også avsettes hvis det kan bebreides for ikke å følge opp retningslinjer etter § 33 annet ledd eller vedtak av Kongen i statsråd etter § 33 tredje ledd. Det samme gjelder hvis styret ikke følger bestemmelser fastsatt i lov eller forskrift. Kongen skal straks underrette Stortinget om at styret er avsatt.

Direktøren for domstoladministrasjonen eller den direktøren bemyndiger, har møterett i styret, unntatt når styret behandler klager over direktørens vedtak, jf. § 33 b første ledd.

§ 33 b

Forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder for domstoladministrasjonens virksomhet. Klageinstans for direktørens vedtak er styret og for styrets vedtak Kongen i statsråd.

Styret har tilsettingsmyndighet for domstoladministrasjonens stillinger. For lederstillinger utenom stillingen som domstoladministrasjonens direktør, avgir direktøren forslag. For andre stillinger avgis innstillingen fra et innstillingsråd etter tjenestemannsloven. Styret kan delegere til direktøren å foreta ansettelser.

Når styret er tilsettingsmyndighet, skal minst to representanter for de ansatte i domstoladministrasjonen tiltre styret. Dette gjelder også når styret behandler slike saker som nevnt i tjenestemannsloven §§ 8 til 10 og §§ 12 til 17 nr. 3.

Styret fastsetter eventuell stillingsinstruks for direktøren og instruks for saksbehandlingen i domstoladministrasjonen.

§ 33 c

Domstoladministrasjonen fremmer forslag til budsjett for domstolene for departementet.

Domstoladministrasjonen fastsetter antall faste dommerstillinger for den enkelte domstol. I tillegg kan det opprettes faste dommerstillinger felles for flere domstoler. Domstoladministrasjonen gir nærmere bestemmelser om organiseringen av disse dommernes tjenester.

§ 33 d

Kongen kan gi nærmere forskrifter om domstoladministrasjonens virksomhet.

§ 55 skal lyde:

Dommere til Høyesterett, lagmannsrettene og herreds- og byrettene utnevnes som embetsmenn av Kongen etter Grunnloven § 21.

Til dommere bør utnevnes personer som tilfredsstiller høye krav til faglige kvalifikasjoner og personlige egenskaper. Dommere bør rekrutteres blant jurister med forskjellig yrkesbakgrunn.

En dommer er uavhengig i sin dømmende virksomhet. En dommer skal utføre sin dommergjerning upartisk og på en måte som inngir alminnelig tillit og respekt.

Dommere kan ikke sies opp eller forflyttes mot sin vilje og kan bare avskjediges etter rettergang og dom.

Ny § 55 a skal lyde:

Innstillingsrådet for dommere skal avgjøre innstilling i forbindelse med dommerutnevning og foreta enkelte konstitusjoner etter nærmere bestemmelser i §§ 55 e og 55 f. Kongen oppnevner sju medlemmer med personlige varamedlemmer til Innstillingsrådet. Innstillingsrådet skal bestå av tre dommere, en advokat, en jurist ansatt i det offentlige og to medlemmer som ikke er jurister. Kongen fastsetter hvilket medlem som skal være leder for Innstillingsrådet.

Oppnevningen skal skje for en periode på fire år med adgang til gjenoppnevning for én periode.

Oppnevningen kan trekkes tilbake dersom et medlem ikke er i stand til eller villig til å utføre vervet på en forsvarlig måte.

Direktøren for domstoladministrasjonen eller den direktøren bemyndiger, har møterett i Innstillingsrådet.

Ny § 55 b skal lyde:

Kongen innhenter innstilling fra Innstillingsrådet for dommere før en dommer blir utnevnt etter § 55.

Innstillingsrådet innhenter de opplysninger som er nødvendige, for å gi innstilling. Til dommerembeter i herreds- og byretten og i lagmannsretten gir domstollederen skriftlig uttalelse.

Innstillingsrådet gir en begrunnet innstilling av tre kvalifiserte søkere til ledige dommerembeter. Dersom Innstillingsrådet ikke innstiller tre søkere, skal dette begrunnes.

Til ledig embete som høyesterettsdommer gir høyesterettsjustitiarius muntlig eller skriftlig uttalelse direkte til departementet etter at Innstillingsrådet har gitt sin innstilling.

Om habilitet for medlemmene av Innstillingsrådet gjelder §§ 106 og 108.

Kongen kan gi nærmere forskrifter om behandlingen av innstillingssaker.

Reglene i denne paragrafen gjelder ikke for utnevning av høyesterettsjustitiarius.

Ny § 55 c skal lyde:

Dersom Kongen vurderer å utnevne en søker som ikke er innstilt, skal det bes om en uttalelse fra Innstillingsrådet om denne søkeren. En søker som innstilles av et mindretall av Innstillingsrådet, skal anses som innstilt.

Ny § 55 d skal lyde:

Midlertidige dommere til Høyesterett, lagmannsrettene og herreds- og byrettene kan bare konstitueres eller tilsettes i de tilfeller som er nevnt i §§ 55 e til 55 g.

Ny § 55 e skal lyde:

En dommer som er utnevnt etter § 55 kan ved siden av sin faste stilling konstitueres som dommer ved en sideordnet domstol for inntil to år ved

- 1. ledighet eller fravær i dommerstilling*
- 2. inhabilitet*
- 3. behov for ekstra dommere eller*
- 4. omorganisering av domstoler.*

En dommer eller en pensjonert dommer kan likevel alltid konstitueres ved en annen domstol for å foreta vigsler. Slik konstitusjon gjøres av domstollederen der vigselen skal foretas.

Beslutning om konstitusjon som nevnt i første ledd, gjøres av Innstillingsrådet for dommere. Innstillingsrådet kan delegere til domstoladministrasjonen å foreta konstitusjonen. Konstitusjoner med varighet inntil tre måneder kan foretas av domstollederen.

Ny § 55 f skal lyde:

Dersom behov som nevnt i § 55 e første ledd ikke dekkes ved konstitusjon ved siden av fast dommerstil-

ling etter § 55 e tredje ledd eller ved en flyttbar dommer etter § 33 c annet ledd, kan ny dommer konstitueres for inntil to år.

Beslutning om konstitusjon som nevnt i første ledd, gjøres av Innstillingsrådet for dommere, men av Kongen dersom konstitusjonen har lengre varighet enn ett år eller konstitusjonen gjelder Høyesterett. Innstillingsrådet kan delegere til domstoladministrasjonen å foreta konstitusjon. Før Kongen beslutter konstitusjon for en annen domstol enn Høyesterett, skal Kongen innhente innstilling fra Innstillingsrådet. Til konstitusjon som høyesterettsdommer gir høyesterettsjustitiarius muntlig eller skriftlig uttalelse direkte til departementet.

Ny § 55 g skal lyde:

Dommerfullmektiger tilsettes for inntil to år av domstollederen.

Domstollederen kan forlenge dommerfullmektigens tjeneste, men samlet tjeneste kan ikke overstige tre år. Departementet kan fastsette unntak for varigheten av dommerfullmektigenes funksjonstid.

Departementet kan gi nærmere bestemmelser om tilsetting av dommerfullmektiger.

Ny § 55 h skal lyde:

En midlertidig dommer, herunder dommerfullmektig, kan ikke sies opp eller forflyttes mot sin vilje og kan bare avskjediges etter rettergang og dom i den perioden konstitusjonen eller tilsettingen gjelder for. Dersom en konstitusjon eller tilsetting har vart i mer enn ett år, skal den midlertidige dommeren ha minst en måneds varsel før stillingen opphører. Etter utløpet av perioden fratrer midlertidige dommere uten oppsigelse eller avskjed.

Ny § 55 i skal lyde:

Forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder for utnevning av faste og midlertidige dommere.

Offentlige søkerlister til dommerstillinger skal inneholde samtlige søkeres navn og alder og fullstendige opplysninger om deres utdannelse og praksis i offentlig og privat virksomhet.

Innstillingsrådets innstilling uten begrunnelse er offentlig. Det samme gjelder anmodning om tilleggs-vurdering etter § 55 c, men uten at søkerens navn er offentlig, og Innstillingsrådets tilleggsinnstilling.

Ny § 55 j skal lyde:

Domstoladministrasjonen avgjør søknader om permisjon fra faste og midlertidige dommere. Permisjoner med varighet inntil tre måneder avgjøres av domstollederen.

§ 60 skal lyde:

Alle dommere unntatt meddommere og skjønnsmenn skal gi skriftlig forsikring om at de samvittighetsfullt vil oppfylle sine plikter. Forsikringen sendes til *domstoladministrasjonen* eller til *fylkesmannen for så vidt gjelder forsikring for dommere i forliksrådet*. Kongen fastsetter hvordan forsikringen skal lyde.

§ 62 annet ledd skal lyde:

Etter bestemmelser gitt av *domstoladministrasjonen* kan domstollederen for kortere eller lengre tid eller for den enkelte sak oppnevne stedfortredere for domstolens tjenestemenn.

§ 63 skal lyde:

I ethvert lensmannsdistrikt og i enhver kommune eller del av kommune som ikke hører til lensmannsdistrikt, skal det være ett hovedstevnevitne og så mange hjelpestevnevitner som herreds- eller byretten fastsetter. Ligger avgjørelsen under flere retter, treffes den av *domstoladministrasjonen* i tilfelle av uenighet.

Som hovedstevnevitne har lensmannen uten særskilt godtgjøring rett og plikt til å gjøre tjeneste i sitt distrikt. Ellers tilsetter formannskapet hovedstevnevitnet og dennes hjelpestevnevitner.

Arbeids-, skyss- og kostgodtgjørelse til hovedstevnevitne og hjelpestevnevitne fastsettes av kommunestyret. Godtgjørelsen utredes av kommunekassen. Kongen kan ved forskrift gi nærmere bestemmelser om godtgjørelsen.

Andre hovedstevnevitner enn lensmenn og alle hjelpestevnevitner må godkjennes av vedkommende rett. Ligger avgjørelsen under flere retter, treffes den av *domstoladministrasjonen* i tilfelle av uenighet.

Disse bestemmelsene gjør ingen forandring i de regler, som gjelder om antakelse av særskilte stevnevitner ved de store fiskerier.

Ved Høyesterett kan det ansettes et eller flere stevnevitner til å utføre forkynnelser i den by hvor Høyesterett holdes.

Stevnevitner skal angi forsikring til vedkommende rett om at de samvittighetsfullt vil oppfylle sine plikter. Kongen fastsetter hvordan forsikringen skal lyde.

§ 72 skal lyde:

I de kommuner som *domstoladministrasjonen* bestemmer, skal det være et særskilt utvalg av meddommere, som har særlig kyndighet i handel, regnskap, finansvesen, skatt og avgift, sjøvesen, saltvannsfiske som ikke er laksefiske, industri, håndverk og bygningsvesen. Hvilke av disse bedrifter utvalget skal omfatte, og antall av meddommere for hver bedrift, bestemmer likeledes *domstoladministrasjonen*.

Hvor særlige forhold gjør det påkrevet, kan *domstoladministrasjonen* bestemme at det i utvalget skal

opptas et bestemt antall meddommere som er bosatt i en tilstøtende kommune, men har sin virksomhet i den kommune som utvalget opprettes for. Valget foretas i bostedskommunen etter reglene i §§ 74 og 75.

Før *domstoladministrasjonen* treffer bestemmelse etter denne paragraf skal uttalelse innhentes fra kommunen eller kommunene.

§ 84 skal lyde:

Nærmere forskrifter om fortegnelsene kan *domstoladministrasjonen* gi.

§ 84 a annet ledd annet punktum skal lyde:

Valget foregår i dette tilfelle etter nærmere regler som fastsettes av *domstoladministrasjonen*.

§ 86 a første ledd skal lyde:

Hvor de stedlige forhold gjør det hensiktsmessig, kan *domstoladministrasjonen* bestemme at et lagsokn eller et domssokn skal deles i loddtrekningskretser.

§ 89 skal lyde:

Hvis ikke annet er bestemt ved lov, skal meddommere til rettsmøter under de store havfiskerier tas ut etter regler som gis av *domstoladministrasjonen*.

Nytt kapittel 6 A skal lyde:

Kapittel 6 A Dommeres sidegjøremål mv.

§ 121 a

Med sidegjøremål forstås medlemskap, verv eller andre engasjementer i eller for foretak, organisasjoner, foreninger eller organ for stat, fylkeskommune eller kommune.

§ 121 b

En dommer i Høyesterett, lagmannsrettene og herreds- og byrettene kan ikke utøve rettshjelp til stadihet eller mot vederlag.

§ 121 c

En dommer i Høyesterett, lagmannsrettene og herreds- og byrettene må søke om godkjenning for sidegjøremål

1. som kan medføre at dommeren mer enn leilighetsvis kan bli inhabil
2. som kan medføre at arbeidet i dommerstillingen hemmes eller sinkes
3. i kollegiale forvaltningsorganer hvor det er sannsynlig at avgjørelser kan bli brakt inn for domstolene til overprøving
4. i privat eller offentlig næringsvirksomhet
5. i private tvisteløsningsnemnder og
6. om oppnevning som medlem av voldgiftsrett. Unntatt fra godkjenning er
  1. valg eller oppnevning som foretas av Stortinget eller av Kongen i statsråd

2. valg som stortingsrepresentant, som medlem av Sametinget eller som medlem av folkevalgte organer i kommune eller fylkeskommune og
3. verv i registrert politisk parti.

Når Kongen i statsråd foretar oppnevninger etter første ledd jf. annet ledd nr. 1, skal det likevel innhentes uttalelse fra domstoladministrasjonen hvis det ikke gjelder oppnevning til granskingskommisjon eller medlem til styret i domstoladministrasjonen, Tilsynsutvalget eller Innstillingsrådet.

§ 121 d

Godkjenning av dommeres sidegjøremål gis av domstoladministrasjonen. Domstoladministrasjonen kan delegerer til domstollederen å treffe vedtak i saker om godkjenning.

For saker om godkjenning gjelder forvaltningslovens regler om enkeltvedtak med unntak av at domstoladministrasjonens vedtak ikke kan påklages.

§ 121 e

Sidegjøremål for dommere i Høyesterett, lagmannsrettene og herreds- og byrettene skal registreres. Det samme gjelder opplysning om siste stilling før utnevnelsen eller tilsetningen som dommer.

Unntatt fra registreringen er

1. medlemskap i politiske partier, i trossamfunn, i interesseorganisasjoner og ideelle foreninger
2. verv og lignende i ideelle foreninger som har færre enn 100 medlemmer og
3. enkeltstående foredrag, forelesninger og lignende.

Unntaket i annet ledd nr. 1 og 2 gjelder ikke for sidegjøremål i ideelle foreninger hvor medlemmene har særlige gjensidige forpliktelser overfor hverandre (brorskaps- eller søsterforbund).

Investeringer som representerer eierinteresser i selskaper, skal registreres dersom de overstiger en grense som fastsettes av Kongen.

§ 121 f

Registeret over sidegjøremål føres av domstoladministrasjonen.

§ 121 g

En dommer skal melde fra om sidegjøremål til registerføreren snarest mulig, og senest innen en måned etter at dommeren påtok seg sidegjøremålet. Meldingen skal inneholde følgende opplysninger:

1. dommerens tittel, navn og domstoltilknytning
2. hva gjøremålet består i
3. hvem som eventuelt er oppdragsgiver
4. tidspunktet for og varigheten av sidegjøremålet og
5. om dommeren mottar godtgjøring.

Et registrert sidegjøremål skal slettes når det er gått tre år etter at sidegjøremålet ble avsluttet.

Melding om investering skal inneholde navn og adresse for det selskap som den enkelte investering er foretatt i.

§ 121 h

Enhver har rett til å gjøre seg kjent med opplysningene i registeret. Domstoladministrasjonen bestemmer hvordan opplysningene skal gjøres tilgjengelige for den som ber om det.

§ 121 i

En dommer kan ikke motta lønn eller annen form for godtgjøring fra sin tidligere eller framtidige arbeidsgiver eller sitt tidligere eller framtidige arbeidssted.

§ 121 j

Den som utnevnes i fast dommerstilling, kan ikke ha permisjon fra stilling utenfor domstolene.

§ 121 k

Kongen kan gi nærmere forskrifter om dommeres sidegjøremål.

§ 142 skal lyde:

Domstoladministrasjonen kan gi nærmere regler om bruk av kapper og annet antrekk under rettsmøter for dommere og rettens personale for øvrig, advokater og aktor og andre representanter for påtalemyndigheten.

Nytt kapittel 12 skal lyde:

Kapittel 12. Om klage- og disiplinærordning for dommere

§ 235

Tilsynsutvalget for dommere behandler klager og vurderer disiplinærtiltak mot dommere. Kongen oppnevner fem medlemmer med personlige varamedlemmer til Tilsynsutvalget. Tilsynsutvalget skal bestå av to dommere, en advokat og to medlemmer som representanter for allmennheten. Kongen fastsetter hvilket medlem som skal være leder for Tilsynsutvalget.

Oppnevning og valg skjer for en periode på fire år med adgang til gjenoppnevning eller gjenvalg for én periode.

Oppnevningen og valget kan trekkes tilbake dersom et medlem ikke er i stand til eller villig til å utføre vervet på en forsvarlig måte.

§ 236

Tilsynsutvalget kan treffe vedtak om disiplinærtiltak når en dommer i Høyesterett, lagmannsretten og

herreds- og byrettene forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk.

Som disiplinærtiltak kan en dommer gis kritikk eller advarsel.

Tilsynsutvalget kan gi en uttalelse om hva som er god dommerskikk, uten at dommeren ilegges disiplinærtiltak.

Tilsynsutvalget kan ikke vurdere forhold som kan overprøves etter reglene i rettspleielovgivningen for øvrig.

§ 237

Rett til å klage en dommer inn for Tilsynsutvalget har

1. parter, prosessfullmektiger, sakkyndige, vitner og andre personer som mener at en dommer har overtrådt bestemmelsene i § 236 og som selv har vært direkte berørt av dette
2. departementet
3. domstoladministrasjonen
4. domstollederen ved den domstol som dommeren er tilknyttet og
5. Den Norske Advokatforening eller andre som har en særlig interesse i å få Tilsynsutvalgets vurdering av dommerens atferd.

Rett til å klage en dommer inn for Tilsynsutvalget på grunn av forhold utenfor tjenesten har bare departementet, domstoladministrasjonen og domstollederen ved den domstol som dommeren er tilknyttet.

Tilsynsutvalget kan ta en sak til behandling etter henvendelse fra andre enn de som har klagerett etter første ledd, eller av eget tiltak.

Dommeren må klages inn for Tilsynsutvalget innen tre måneder etter at forholdet som er grunnlag for klagen, fant sted eller etter at klageren ble kjent eller burde vært kjent med dette forholdet. Tilsynsutvalget kan ikke ta en disiplinærsak opp til behandling etter klage eller av eget tiltak når det er gått mer enn ett år siden forholdet fant sted. Kongen kan i forskrift fastsette et annet tidspunkt for fristberegningen.

Tilsynsutvalget kan ikke behandle forhold som en dommer tidligere er straffedømt for.

§ 238

Tilsynsutvalgets avgjørelser om disiplinærtiltak er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder for Tilsynsutvalgets saksbehandling med de særregler som følger av denne paragraf og § 239.

En part har rett til å forklare seg muntlig for Tilsynsutvalget. Dette gjelder likevel ikke dersom utvalget finner det åpenbart unødvendig av hensyn til sakens opplysning. Når utvalget finner at det vil være av vesentlig betydning for sakens opplysning, kan utvalget pålegge en part å avgi forklaring for utvalget. Ut-

valget kan bestemme at partsforklaring gis ved fjernavhør.

Tilsynsutvalget kan bestemme at det skal foretas avhør av vitner og at vitneforklaring gis ved fjernavhør. Bestemmelsene i tvistemålsloven om vitneplikt og vitneførsel gjelder så langt de passer.

Tilsynsutvalget treffer sine vedtak i møte. For at utvalget skal være vedtaksført, må alle medlemmer være til stede. Møtene holdes for lukkede dører. Når det holdes muntlige forhandlinger og utvalget finner det forsvarlig av hensyn til sakens parter, kan utvalget bestemme at forhandlingene skjer for åpne dører. I særlige tilfelle kan utvalget behandle saken skriftlig.

Reglene i kapittel 6 om habilitet gjelder tilsvarende for medlemmene av Tilsynsutvalget.

Tilsynsutvalget kan gi utvalgets leder eller et annet av utvalgets medlemmer myndighet til

1. å avvise en klage når det ikke foreligger klageadgang etter loven her
2. å avgjøre en klagesak når klagen er åpenbart ubegrunnet.

Tilsynsutvalgets vedtak i disiplinærsaker er offentlige i anonymisert form.

§ 239

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler.

Partene i saken kan bringe Tilsynsutvalgets vedtak inn for herreds- og byretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om Tilsynsutvalgets vedtak.

Retten kan bare prøve vedtakets lovlighet. Ved prøving av vedtakets lovlighet skal retten ta stilling til om vedtaket er innholdsmessig lovlig, om det er truffet av den myndighet som kreves etter loven her og om det er blitt til på lovlig måte. Ved behandlingen i herreds- eller byretten og lagmannsretten skal retten settes med meddommere. Tvistemålsloven § 438 kommer ikke til anvendelse.

§ 240

Kongen kan gi nærmere forskrifter om organiseringen og behandlingen av disiplinærsaker i Tilsynsutvalget.

Gjeldende kapittel 12 blir nytt kapittel 13.

Gjeldende § 235 blir ny § 241.

Gjeldende § 236 blir ny § 242.

II

I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker skal § 5 annet ledd lyde:

En dommerfullmektig kan ikke styre skjønnsforretning uten etter særskilt bemyndigelse eller i uforut-

sette forfallstilfelle. Bemyndigelse gis av *domstoladministrasjonen* eller av domstolens formann etter bestemmelser gitt av *domstoladministrasjonen*.

III

Ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.
2. Kongen gir nærmere overgangsregler.
3. Kongens oppnevning av medlemmer til styret for domstoladministrasjonen etter § 33 a skjer første gang for to år for to av dommerne og én av advokatrepresentantene.
4. Kongens oppnevning av medlemmer til Innstillingsrådet i domstoloven § 55 a skjer første gang for to år for én av dommerne, én av juristrepresentantene og én av representantene for allmennheten.
5. Kongens oppnevning av medlemmer til Tilsynsutvalget etter § 235 skjer første gang for to år for advokaten og en av dommerne.
6. Loven gjelder ikke for konstitusjoner, tilsettinger og oppnevninger som er foretatt før denne loven trer i kraft. Det gjelder likevel ikke § 55 h om oppsigelsesvern for midlertidige dommere mv., §§ 121 a til 121 k om dommeres sidegjøremål og §§ 235 til 239 om disiplinærordningen for dommere.

Jorunn Ringstad

president

Olav Gunnar Ballo

sekretær